

Giovanni Battista Pergolesi

La serva padrona

Intermezzo in due atti

Libretto by

Gennaro Antonio Federico

with polish translation

ARS AUGUSTA GÖRLITZ

La serva padrona

INTERMEZZO IN DUE ATTI

di

Giovanni Battista Pergolesi

Libretto

Gennaro Antonio Federico

Polish translation - Eleni Ioannidou/Szczepan Dembiński

INTERLOCUTORI

UBERTO   Un anziano nobile (basso)

SERPINA   La sua serva (soprano)

VESPONE   Suo servo (mimo)

DRAMATIS PERSONAE

Stary szlachcic (bas)

Jego służąca (sopran)

Jego sługa (mim)

INTERMEZZO PRIMO

Camera; Uberto non interamente vestito, e
Vespone di lui servo, poi Serpina

PIERWSZE INTERMEZZO

Pomieszczenie; Uberto nie do końca
ubrany i jego sługa Vespone, potem
Serpina

UBERTO

Aspettare e non venire,
Stare a letto e non dormire,
Ben servire e non gradire,
Son tre cose da morire.

Questa è per me disgrazia,
Son tre ore che aspetto
E la mia serva
Portarmi il cioccolato
Non fa grazia,
Ed io d'uscire ho fretta.
O flemma benedetta!
Or sì, che vedo
Che per esser sì buono con costei,
La causa sono di tutti i mali miei.

(Chiama Serpina.)

Serpina... Vien domani.

(A Vespone.)

E tu altro che fai?

A che qui te ne stai come un balocco?

Come? che dici? ehi sciocco!

Vanne, rompiti presto il collo, Sollecita;

Vedi che fa.

Gran fatto!

(Vespone va dentro)

Io m'ho cresciuta

Questa serva piccina,

L'ho fatta di carezze,

L'ho tenuta come mia figlia fosse!

Or ella ha preso perciò

Tanta arroganza,

Fatta è sì superbona,

Che alfin di serva diverrà padrona.

Ma bisogna risolvermi in buon'ora...

E quest'altro babbion ci è morto ancora.

(Serpina e Vespone tornano)

UBERTO

Czekać a nikt nie przychodzi,
Leżeć w łóżku i nie móc spać,
dobrze służyć i nie być zadowolonym,
oto trzy rzeczy nie do znoszenia.

Co za nieszczęście,
Czekam już trzy godziny
i moja służąca nie chce mi zrobić łaskę
i przynieść mi moją czekoladę,
a ja spieszę się wyjść z domu.
O, błogosławione flegma!
Teraz tak, już widzę,
Że będąc takim dobrym dla niej
jestem przyczyną wszystkich moich własnych
nieszczęść.

(Woła Serpinę.)

Serpina... Już nadchodzi jutro..

(do Vespone.)

A ty tu, co robisz?

Dlaczego stoisz tam jak posąg?

Co? Co ty mówisz? Ty głupcze!

Pędz, z zawrotną prędkością, śpiesz się,

Zobacz, co ona robi....

No pięknie!

(Vespone wchodzi do środka)

Ja ją sobie wychowałem

Tą maluśnięką służącą

Tyle ją wypieszczyłem,

Tak ją miałam jak by była własną córką!

Ale teraz ona wzięła dlatego

tyle arogancji. Zrobiła się tak zarozumiała

że na końcu od służącej zostanie pani domu.

Ale muszę już się przygotować do wyjścia...

I ten drugi pawian może on tam umarł.

(Serpina i Vespone wracają)

SERPINA

L'hai finita? Ho bisogno che tu mi sgridi? E pure io non sto comoda, ti dissi.

UBERTO

Brava!

SERPINA (A Vespone)

E torna! Se il padrone
Ha fretta, non l'ho io, il sai?

UBERTO

Bravissima.

SERPINA (A Vespone)

Di nuovo! Oh tu da senno
Vai stuzzicando la pazienza mia,
E vuoi che un par schiaffi alfin ti dia.
(Batte Vespone)

UBERTO

Olà, dove si sta?
Olà, Serpina! Non ti vuoi fermare?

SERPINA

Lasciatemi insegnare
La creanza a quel birbo.

UBERTO

Ma in presenza del padrone?

SERPINA

Adunque perch'io son serva, ho da esser sopraffatta, ho da essere maltrattata?
No signore, voglio esser rispettata, voglio esser riverita come fossi padrona, acipadrona, padronissima.

SERPINA

Skończyłeś? potrzebuję twoje krzyki? Przecież mówiłam ci że mi nie wygodnie tak.

UBERTO

Brava!

SERPINA (do Vespone)

I wraca! Jeśli pan się śpieszy, ja się nie śpiesze, rozumiesz?

UBERTO

Bravissima.

SERPINA (do Vespone)

Co znowu! Ty teraz naprawdę
Zaczynasz drażnić moją cierpliwość,
I chcesz w końcu dostać parę klapsów.
(bije Vespone)

UBERTO

Hej co się tu dzieje?
Hola, Serpina! Czy przestaniesz?

SERPINA

Niech mi pan pozwoli nauczyć
coś o świecie temu szczeniakowi.

UBERTO

Ale w obecności pana domu?

SERPINA

Więc pienieważ ja jestem służąca, muszę być przytłoczona, muszę być źle traktowana?
Nie, proszę pana, chcę być szanowana, chcę być traktowana tak jakbym była mistrzynią, arcymistrzynią, największą mistrzynią.

UBERTO
 Che diavol ha vossignoria illustrissima?
 Sentiam, che fu?

SERPINA
 Cotesto impertinente ...

UBERTO
 Queto tu ... (Accennando a Vespone)

SERPINA
 Venne a me.

UBERTO
 Queto, t'ho detto?

SERPINA
 E con modi sì impropri ...

UBERTO a Vespone
 Queto, queto ... Che tu sii maledetto.

SERPINA
 Ma me la pagherai.

UBERTO
 Io costui t'inviati ...

SERPINA
 Ed a che fare?

UBERTO
 A che far? Non ti ho chiesto
 Il cioccolatte, io?

SERPINA
 Ben, e per questo?

UBERTO
 Co, u diablta, chce Wasza najdostojniejsza
 lordowska mość? No słyszę, co się stało?

SERPINA
 Ten bezczelny...

UBERTO
 Cicho ty... (mówiąc cicho do Vespone)

SERPINA
 Przyszedł do mnie...

UBERTO
 (Cicho, mówiłem ci?)

SERPINA
 I z takimi niepasującymi manierami ...

UBERTO w Vespone
 (Cicho, cicho... bo będziesz przeklęty.)

SERPINA
 Ale mi to zapłacisz.

UBERTO
 Ja ci go wystąpiłem...

SERPINA
 A po co?

UBERTO
 Po co? nie zarządałam ci
 Czekoladę, ja?

SERPINA
 Dobrze, a co z tego?

UBERTO
E m'ha da uscir l'anima aspettando
Che mi si porti?

SERPINA
E quando voi prenderlo dovete?

UBERTO
Adesso. Quando?

SERPINA
E vi par ora questa?
È tempo ormai di dover desinare.

UBERTO
Adunque?

SERPINA
Adunque? Io già nol preparai.
Voi di men ne fareste,
Padron mio bello, e ve ne cheterete.

UBERTO
Vespone, ora che ho preso il cioccolato
già, dimmi: buon pro vi faccia e sanità.
(Vespone ride)

SERPINA
Di che ride quell'asino?

UBERTO
Di me, che ho più flemma d'una bestia.
Ma bestia non sarò,
Più flemma non avrò,
Il giogo scuoterò,
E quel che non ho fatto alfin farò!!

(a Serpina)

UBERTO
I musi mi wyjść dusza oczekując
aby ona została mi przyniesiona?

SERPINA
I kiedy pan chciał ją brać?

UBERTO
Teraz. Kiedy?

SERPINA
I panu się wydaje teraz dobra pora?
Nadszedł już czas na obiad.

UBERTO
Więc?

SERPINA
Więc? Już ją przygotowałam.
Zostanie pan bez niej, piękny mój panie
domu, i się uspokoj.

UBERTO
Vespone, teraz, kiedy już wzięłam czekoladę
Powiedz mi: powodzenia i dużo zdrowia.
(Vespone się śmieje)

SERPINA
Z czego się śmieje ten osioł?

UBERTO
Ze mnie, który ma więcej flegmy niż zwierzę.
Ale zwierzem nie będę,
Nie będę miał więcej flegmy,
potrząsnę te jarzmo,
A to co nie zrobiłem, w końcu zrobię!!

(do Serpiny)

Sempre in contrasti con te si sta.
E qua e là, e su e giù, e sì e no.
Or questo basti, finir si può.

(a Vespone)

Ma che ti pare? ho io a crepare?
Signor mio, no.

(a Serpina)

Però dovrai per sempre piangere
La tua disgrazia, e allor dirai
che ben ti sta.

(a Vespone)

Che dici tu? Non è così?
Ah! ... che! ... no! ... sì,
Ma così va!

SERPINA

In somma delle somme per attendere
Al vostro bene io mal ne ho da ricevere?

UBERTO (a Vespone)

Poveretta! Ia senti?

SERPINA

Per aver di voi cura, io, sventurata,
Debbo esser maltrattata?

UBERTO

Ma questo non va bene.

SERPINA

Burlate, sì!

UBERTO

Ma questo non conviene.

SERPINA

E pur qualche rimorso aver dovreste
Di farmi e dirmi ciò che dite e fate.

Zawsze w kontrastach jest z tobą.

I tu i tam, i w górę iw dół, i tak i nie.

Teraz to wystarczy, można to zakończyć.

(do Vespone)

Co ty myślisz? Czy mam ja umrzeć?

Mój panie, nie.

(do Serpiny)

Ale będziesz musiała wiecznie płakać
twoje nieszczęście, I wtedy powiesz
Że dobrze ci tak.

(do Vespone)

Co mówisz ty? To nie jest tak?

Ach! ... co! ... nie! ... tak,

Ale tak jest!

SERPINA

To znaczy że, abym dążyła
dla pana dobra, mam ja sama dostać zło?

UBERTO (do Vespone)

Biedna! czy ją słyszysz?

SERPINA

Aby zaopiekować się panem, ja, nieszczęśliwa,
Mam być maltretowana?

UBERTO

Ale tak nie jest dobrze.

SERPINA

Pan żartuje, tak!

UBERTO

Ale to nie pasuje.

SERPINA

A jednak powinien pan mieć wyrzuty
sumienia mi robić i mówić to co mi pan mówi
i robi.

UBERTO

Così è, da dottoressa voi parlate.

UBERTO

Tak jest, rozmawia pani jak profesorka.

SERPINA

Voi mi state sui scherzi, ed io m'arrabbio.

SERPINA

Żartuje pan sobie ze mnie, a ja się denerwuję.

UBERTO

Non v'arrabbiate, capperi, ha ragione.

(a Vespone) Tu non sai che ti dir? Va

dentro, prendimi il cappello, la spada ed il

bastone, ché voglio uscir.

UBERTO

Nie denerwuj się, kapary, masz rację.

(do Vespone) Ty nie masz nic do powiedzenia?

Wejdz do Środka, weź mój kapelus, miecz i

laskę, bo chcę wyjść.

SERPINA

Mirate, non ne fate una buona, e poi

Serpina é di poco giudizio.

SERPINA

No zobacz, nic dobrego panu nie wychodzi, a

potem ma być Serpina co ma mało umyśłu.

UBERTO

Ma lei che diavolo vuoi mai dai fatti miei?

UBERTO

Czego, do cholery, wtrącasz się do moich spraw?

SERPINA

Non vo' che usciate adesso, gli è mezzodi.

Dove volete andare? Andatevi a spogliare.

SERPINA

Nie chcę, aby pan teraz wychodził, jest

południe. Gdzie chce pan iść? Niech pójdzie

się rozebrać.

UBERTO

E il gran malanno che mi faresti ...

UBERTO

Bo jakie wielkie zło byś mi zrobiła...

SERPINA

Oibò, non occorre altro. Io vo' così, non

uscirete, io l'uscio a chiave chiuderò.

SERPINA

Nic więcej nie musi być. Tak ja chcę, nie

wyjdzie pan, zamknę drzwi na klucze.

UBERTO

Ma parmi questa massima impertinenzia.

UBERTO

Ale to wydaje mi się najwyższą impertynencją.

SERPINA

Eh sì, suonate.

SERPINA

No tak, niech pan dzwoni.

UBERTO

Serpina, il sai, che rotta m'hai la testa?

UBERTO

Serpina, czy wiesz, że już mi głowę zawałiłaś?

SERPINA

Stizzoso, mio stizzoso,
 Voi fate il borioso,
 Ma non vi può giovare.
 Bisogna al mio divieto
 Star cheto, e non parlare.
 Zt ... Serpina vuol così.
 Cred'io che m'intendete,
 Dacché mi conoscete son molti e molti
 di.

UBERTO

Benissimo. (a Vespone) Hai tu inteso?
 Ora al suo loco ogni cosa porrà
 vossignoria, ché la padrona mia vuol ch'io
 non esca.

SERPINA

Così va, (a Vespone) andate, e non
 v'incresca. (Vespone vuol partire e poi si
 ferma) Tu ti fermi? tu guardi?
 Ti meravigli, e che vuol dir?

UBERTO

Sì, fermati, guardami, meravigliati,
 Fammi de' scherni, chiamami asinone,
 Dammi anche un mascellone, Ch'io cheto
 mi starò, anzi la man allor ti bacierò.
 (Uberto bacia la mano a Vespone)

SERPINA

Che fa ... che fate?

UBERTO

Scostati, malvagia. Vattene, insolentaccia.
 In ogni conto vo' finirla. Vespone,
 In questo punto trovami una moglie,
 E sia anche un'arpia, a suo dispetto
 Io mi voglio accasare. Così non dovrò
 stare a questa manigolda più soggetto.

SERPINA

Porywczy, mój porywczy,
 Postępujesz arogancko,
 Ale nic dobrego z tego nie będzie;
 Musisz stosować się do moich zakazów
 i milczeć, i nic nie mówić!
 Cicho! ... Cicho! ... To polecenie Serpiny.
 Sądzę teraz, że zrozumiałeś, tak,
 skoro znasz mnie od tak wielu dni.

UBERTO

Bardzo dobrze. (do Vespone) Zrozumiałeś?
 Teraz jej lordowska mość ułoży wszystko na
 swoim miejscu, bo moja pani nie chce, żebym
 wychodził.

SERPINA

Tak jest (do Vespone) idź i nie przejmuj się.
 (Vespone chce wyjść i zatrzymuje się) Ty stoisz?
 patrzysz się? Jesteś zaskoczony, i co to
 oznacza?

UBERTO

Tak, stój, patrz się na mnie, dziw się,
 śmieje się ze mnie, nazywaj mnie osłem, daj mi
 też wielką szczękę, będąc milczeć, wręcz
 pocałuję ci nawet rękę.
 (Uberto całuje dłoń Vespone)

SERPINA

Co on robi... co robisz?

UBERTO

Odejć, ty zła. Odejdź, bezczelna dziewczyno.
 W każdym razie chcę to skończyć. Vespone,
 w tym momencie znajdź mi żonę, i niech
 będzie harpia, pomimo tego chcę ją ożenić.
 Wtedy nie będąc musiał podlegać tej łajdaczki
 więcej.

SERPINA

Oh! qui vi cade l'asino! Casatevi,
Che fate ben; l'approvo.

UBERTO

L'approvate?
Manco mal, l'approvò.
Dunque io mi caserò.

SERPINA

E prenderete me?

UBERTO

Te?

SERPINA

Certo.

UBERTO

Affé!

SERPINA

Affé.

UBERTO

Io non so chi mi tien ...
(a Vespone) Dammi il bastone ...
Tanto ardir!

SERPINA

Oh! voi far e dir potrete
Che null'altra che me sposar dovrete.

UBERTO

Vattene, figlia mia.

SERPINA

Voleste dir mia sposa.

SERPINA

Oh! to super mi pasuje! wez ślub,
bo tak zrobi pan dobrze; Popieram.

UBERTO

Popierasz?
Na całe szczęście, ona popiera.
Więc pobiorę ślub.

SERPINA

I ożenisz mnie?

UBERTO

Ciebie?

SERPINA

Oczywiście.

UBERTO

Na prawdę!

SERPINA

Na prawdę.

UBERTO

Nie wiem kto mnie wtrzymuje...
(do Vespone) Daj tą laskę...
Za dużo se pozwala!

SERPINA

Oh! pan może robić i mówić co chce ale
żadną inną nie poślubić poza mną.

UBERTO

Idz się stąd, ma dziewczyno.

SERPINA

Chciałeś powiedzieć- moja żono.

UBERTO

O stelle! o sorte! Oh! Questa è per me morte.

SERPINA

O morte o vita, così esser dee: l'ho fisso già in pensiero.

UBERTO

Questo è un altro diavolo più nero.

SERPINA

Lo conosco a quegli occhietti furbi, ladri, malignetti, che, sebben voi dite no, Pur m'accennano di sì.

UBERTO

Signorina, v'ingannate. Troppo in alto voi volate, gli occhi ed io vi dicono no, Ed è un sogno questo, sì.

SERPINA

Ma perché? Non son io bella. Graziosa e spiritosa? Su, mirate, leggiadria, ve' che brio, che maestà.

UBERTO

(Ah! costei mi va tentando; quanto va che me la fa.)

SERPINA

(Ei mi par che va calando.) Via, signore.

UBERTO

Eh! vanne via.

SERPINA

Risolvete.

UBERTO

O gwiazdy! o losie! Oh! To jest dla mnie śmierć.

SERPINA

Śmierć czy życie, tak musi być: już to ustaliłam w myślach.

UBERTO

To jest jeszcze czarniejszy diabeł.

SERPINA

Znam te sprytnie, złodziejskie, psotne oczka, które nawet jak ty odmawiasz, Jednak sugerują one, że tak.

UBERTO

Proszę panią, jest w błędzie. Leci za wysoko, oczy i ja mówią NIE, I ten TAK jest tylko sen.

SERPINA

Ale dlaczego? Niie jestem piękna? Ładna i inteligentna? Proszę, spójrz, ślicznotka, co za dynamizm, co za majestat.

UBERTO

(Ach! ona mnie kusi; jak tak idzie uda jej się.)

SERPINA

(Wydaje mi się, że maleje.) No proszę pana.

UBERTO

Hej! Idź stąd.

SERPINA

Pobierz decyzję.

UBERTO
Eh! matta sei.

UBERTO
Hej! szalona jesteś.

SERPINA
Son per voi gli affetti miei e dovrete sposar me.
Moje uczucia są dla ciebie i będziesz musiał mnie poślubić.

UBERTO
Oh che imbroglio egli è per me!

UBERTO
Och, jakim to jest dla mnie oszustwem!

PARTE 2

INTERMEZZO SECONDO

Camera. Serpina e Vespone in abito de soldato, poi Uberto vestito per uscire.

SERPINA
Or che fatto ti sei dalla mia parte, usa, Vespone, ogn'arte: se l'inganno ha il suo effetto, se del padrone io giungo ad esser sposa, tu da me chiedi, e avrai, di casa tu sarai il secondo padrone, io tel prometto.

UBERTO
Io crederei, che la mia serva adesso, anzi, per meglio dir, la mia padrona d'uscir di casa mi darà il permesso.

SERPINA
Ecco, guardate: senza la mia licenza pur si volle vestir.

UBERTO
Or sì, che al sommo giunta è sua impertinenza. Temeraria! E di nozze richiedermi ebbe ardir.

DRUGIE INTERMEZZO

Pomieszczenie. Serpina i Vespone przebrany się za żołnierz, potem Uberto ubrany na wyjście.

SERPINA
A teraz, co przeszłeś do mojej strony, wykorzystaj każdą sztukę, Vespone: jeśli oszustwo odniesie skutek, jeśli zostanie żoną pana, to ode mnie dostaniesz co zechcesz, będziesz drugim panem domu, obiecuję ci.

UBERTO
Wierzyłbym, że teraz moja służąca, albo raczej moja pani domu, pozwoli mi wyjść z domu.

SERPINA
Proszę, zobacz: bez mojego pozwolenia zachciał się ubrać.

UBERTO
Teraz tak, jej impertynencja doszła na szczyt. Arogantka! I miała czelność prosić mnie o ślub.

SERPINA (a Vespone)

T'asconderai per ora in quella stanza
E a suo tempo uscirai.

UBERTO

O qui sta ella.
Facciam nostro dover. Posso o non
posso? Vuole o non vuol la mia padrona
bella? ...

SERPINA

Eh, signor, già per me è finito il gioco,
E più tedio fra poco per me non sentirà.

UBERTO

Cred'io che no.

SERPINA

Prenderà moglie già.

UBERTO

Cred'io che sî, ma non prenderò te.

SERPINA

Cred'io che no.

UBERTO

Oh! affatto così è.

SERPINA

Cred'io che sî:
Fa d'uopo ancor ch'io pensi a' casi miei.

UBERTO

Pensaci, far lo dêi.

SERPINA

Io ci ho pensate.

SERPINA (do Vespone)

Na razie ukryjesz się w tym pokoju
I we właściwym czasie wyjdiesz.

UBERTO

Ah ona jest tutaj.
Wykonujemy nasz obowiązek. Mogę, czy nie
mogę? Czy moja piękna pani chce, czy nie? ...

SERPINA

Ech, proszę pana, gra już dla mnie skończona,
I wkrótce nie będziesz już czuć obrzydzenie
dla mnie.

UBERTO

Myślę, że nie.

SERPINA

Ożeni się pan.

UBERTO

Myślę, że tak, ale nie wezmę cię.

SERPINA

Myślę, że nie.

UBERTO

Oh! właśnie tak jest.

SERPINA

Myślę, że tak: muszę już myśleć nad
własnymi sprawami.

UBERTO

Pomyśl o tym, musisz.

SERPINA

Już o nich pomyślałam.

UBERTO

E ben?

UBERTO

No i?

SERPINA

Per me un marito io m'ho trovato.

SERPINA

Znalazłam dla siebie męża.

UBERTO

Buon pro vi faccia. E lo trovaste un tratto

Così già detto e fatto?

UBERTO

Dużo zdrowia rzyczę. I znalazłeś go tak szybko

Więc wszystko już powiedziane i zrobione?

SERPINA

Più in un'ora venir suol che in cent'anni.

SERPINA

Lepiej w jednej godzinie niż za sto lat.

UBERTO

Alla buon'ora!

Posso saper chi egli è?

UBERTO

Gratuluję!

Czy mogę wiedzieć, kim on jest?

SERPINA

L'è un militare.

SERPINA

Jest wojskowym.

UBERTO

Ottimo affè. Come si fa chiamare?

UBERTO

Świetnie. Jak ma na imię?

SERPINA

Il Capitan Tempesta.

SERPINA

Kapitan Buża.

UBERTO

Oh! brutto nome.

UBERTO

Oh! brzydkie imię.

SERPINA

E al nome sono i fatti
Corrispondenti. Egli è poco flemmatico.

SERPINA

A do imiona należą akcje podobne. On nie jest raczej flegmatykiem.

UBERTO

Male.

UBERTO

Złe.

SERPINA

Anzi è lunatico.

SERPINA

W rzeczywistości jest on lunatykiem.

UBERTO

Peggio.

SERPINA

Va presto in collera.

UBERTO

Pessimo.

SERPINA

E quando poi è incollerito,

Fa ruina, scompigli,

Fracassi, un via, via.

UBERTO

Ci anderà mal la vostra signoria.

SERPINA

Perché?

UBERTO

S'è lei così schiribizzosa meco, ed è
serva: ora pensa con lui essendo sposa.
Senza dubbio il capitano Tempesta in
collera anderà e lei di bastonate una
tempesta avrà.

SERPINA

A questo poi Serpina penserà.

UBERTO

Me ne dispiacerebbe; alfin del bene
Io ti vollì, e tu 'l sai.

SERPINA

Tanto obbligata. Intanto attenda a
conservarsi, goda colla sua sposa
amata,
E di Serpina non si scordi affatto.

UBERTO

Gorzej.

SERPINA

Szybko się złości.

UBERTO

Najgorzej.

SERPINA

A potem, kiedy się złości,

Robi katastrofę, bałagan,

łucze wszystko, i tak podobniej.

UBERTO

Pani będzie źle.

SERPINA

Dlaczego?

UBERTO

Jeśli pani jest tak kapryśna ze mną, a jest
służącą: teraz niech pomyśli, jak to będzie z
nim, będąc żoną. Bez wątpienia Kapitan
Buża wpadnie w złość i pani otrzyma burzę
łania.

SERPINA

Serpina potem o tym pomyśli.

UBERTO

Mi byłoby przykro; w końcu dobro
Pragnąłem dla cię i dobrze o tym wiesz.

SERPINA

Bardzo zobowiązana. Tymczasem dbaj o
siebie, ciesz się z ukochaną żoną,
I nie zapomnij w ogóle o Serpinie.

UBERTO

A te perdoni il ciel; l'esser tu troppo
Boriosa venir mi fe' a tal atto.

SERPINA

A Serpina penserete
Qualche volta, e qualche dì,
E direte: Ah! poverina,
Cara un tempo ella mi fu.
(Ei mi par che già pian piano
S'incomincia a intenerir.)
S'io poi fui impertinente,
Mi perdoni: malamente
Mi guidai: lo vedo, sì.
(Ei mi stringe per la mano,
Meglio il fatto non può gir.)

UBERTO

(Ah! quanto mi sa male
Di tal risoluzione, ma n'ho colpa io.)

SERPINA

(Di' pur fra te che vuoi,
Che ha da riuscir la cosa a modo mio.)

UBERTO

Orsù, non dubitare,
Che di te mai non mi saprò scordare.

SERPINA

Vuol vedere il mio sposo?

UBERTO

Sì, l'avrei caro.

SERPINA

Io manderò per lui.
Giù in strada ei si trattien.

UBERTO

Niebo niech ci wybaczy; to że byłaś bardzo
arogancka skłoniło mnie do tego czynu.

SERPINA

Będziesz myślał o Serpinie
Czasami i w niektóre dni
I będziesz mówił: Ach! ta biedna,
Kochana kiedyś była dla mnie.
(On wydaje mi się, że już powoli zaczyna
mięknąć.)
Jakby ja była niegrzeczna,
Wybacz: źle
kierowałem się: widzę, tak.
(Ściska mnie za rękę,
Lepiej plan nie mógł się kręcić.)

UBERTO

(Ach! Jak źle się czuję
Z tej decyzji, ale to ja nie mam winy.)

SERPINA

(Mów sam do siebie co chcesz,
Ale musi rzecz wyjść po mojemu.)

UBERTO

Chodź, nie wąż,
Że nigdy nie będę mógł o Tobie zapomnieć.

SERPINA

Chcesz zobaczyć mojego męża?

UBERTO

Tak, życzył bym to.

SERPINA

Pośle po niego.
czeka na dole przy ulicy.

UBERTO

Va.

SERPINA

Con licenza. (Serpina parte)

UBERTO

Or indovina chi sarà costui!
 Forse la penitenza farà così di quanto
 ella ha fatto al padrone.
 S'è ver, come mi dice, un tal marito la
 terrà fra la terra ed il bastone.
 Ah! poveretta lei! Per altro io penserei
 ...
 Ma ... Ella è serva ... Ma ... il primo non
 saresti ... Dunque, la sposeresti? ...
 Basta ... Eh no, no, non sia.
 Su, pensieri ribaldi, andate via.
 Piano, io me l'ho allevata:
 So poi com'ella è nata ... Eh! che sei
 matto! Piano di grazia ... Eh ... non
 pensarci affatto ... Ma ... Io ci ho
 passione, E pur ... Quella meschina ...
 Eh torna ... Oh Dio! ... Eh, siam da capo
 ... Oh! che confusione.

Son imbrogliato io già;
 Ho un certo che nel core
 Che dir per me non so
 S'è amore, o s'è pietà.
 Sento un che, poi mi dice:
 Uberto, pensa a te.
 Io sto fra il sì e il no,
 Fra il voglio e fra il non voglio,
 E sempre più m'imbroglio..
 Ah! misero, infelice,
 Che mai sarà di me!

(Entra Serpina con Vespone in abito
 come sopra.)

UBERTO

Idz.

SERPINA

Za pozwoleniem. (idzie Serpina)

UBERTO

A teraz zgadnij, kto to będzie!
 Może pokuta zrobi to, co ona
 zrobiła z panem. Jeśli to prawda, co ona
 mówi, taki mąż będzie ją trzymał między
 ziemią a kijem.
 Ach! biedna! Z drugiej strony pomyślałbym...
 Ale... Ona jest służącą... Ale... nie byłbyś
 pierwszy... Więc, czy ożeniłbyś się z nią? ...
 Dosyć... Ech, nie, nie, nie będzie.
 Ot, złe myśli, odejdźcie.
 Ale poczekaj, ja ją wychowałem:
 Zresztą wiem, jak się urodziła... Ech!
 oszalałaś! Łaski plan... Ech... nie
 myśl o tym w ogóle... Ale... mam na to
 ochotę, A jednak... Ta nieszczęśliwa... Ech,
 wracasz... O Boże! ... Ech, zaczynamy od
 nowa ...
 O! co za zamieszanie.

Jestem w rozterce,
 Mam coś w moim sercu,
 Co mówi mi... nie jestem pewien co?
 Czy to jest miłość, czy raczej litość?
 Czuję, że coś mówi do mnie:
 Uberto, pomyśl o sobie!
 Waham się między: tak i nie,
 Między: chcę i nie chcę,
 I w coraz to większej jestem rozterce.
 O ja biedny, nieszczęśliwy,
 Co ze mną będzie?!

(Wchodzi Serpina z Vespone przebrany jak na
 górze.)

SERPINA

Favorisca, signor ... passi.

UBERTO

Padrona. È questi?

SERPINA

Questi è desso.

UBERTO

(Oh brutta cera!

Veramente ha una faccia tempestosa).

E così, caro il capitan Tempesta,

Si sposerà già questa mia ragazza?

O ben n'è già contento ...

(Vespone accenna di sì)

O ben non vi ha difficoltà?

(Vespone come sopra) O ben ... Egli mi pare che abbia poche parole.

SERPINA

Anzi pochissime. (a Vespone) Vuole me? (ad Uberto) Con permissione.

UBERTO

(E in braccio a quel brutto nibbiaccio Deve andar quella bella colombina?)

SERPINA

Sapete cosa ha detto?

UBERTO

Di', Serpina.

SERPINA

Che vuole che mi diate la dote mia.

UBERTO

La dote tua? Che dote! Sei matta?

SERPINA

Proszę bardzo... niech pan przejdzie.

UBERTO

Moja pani. To on?

SERPINA

To jest on.

UBERTO

(Ale brzydki!

On naprawdę ma burzliwą twarz.)

I tak, drogi kapitanie Buża,

Czy pan wychodzi za mąż za tą moją

dziewczyną? Czy pan z tego był by

zadowolony... (Vespone robi że tak)

A może nie jest to dla pana trudne?

(Vespone jak wyżej) Cóż... Wydaje mi się, że on ma mało słów.

SERPINA

Rzeczywiście bardzo niewiele. (do Vespone) Chcesz mnie? (do Uberto) Za pozwoleniem.

UBERTO

(I do ręki tego brzydkiego czarnego latawca musi iść ta piękna mała gołębicą?)

SERPINA

Czy wiesz, co powiedział?

UBERTO

Powiedz, Serpino.

SERPINA

Że chce, żebyś dał mi mój posag.

UBERTO

Twój posag? Jaki posag! Oszalałaś?

SERPINA

Non gridate,
Ch'egli in furia darà.

UBERTO

Può dar in furia
Più d'Orlando Furioso,
Che a me punto non preme.

SERPINA

Oh! Dio!
(Vespone finge di andare in collera)
Vedete pur ch'egli già freme.

UBERTO (a Serpina)

Oh! che guai! Va là tu, (Statti a vedere
Che costui mi farà ...) Ben, cosa dice?

SERPINA

Che vuole almeno quattromila scudi.

UBERTO

Canchero! Oh! questa è bella!
Vuole una bagattella!
Ah! padron mio ...
(Vespone vuol mettere mano alla
spada) Non signore ... Serpina ...
Che mal abbia. Vespone,
Dove sei?

SERPINA

Ma, padrone,
Il vostro male andate voi cercando.

UBERTO

Senti un po'. Con costui hai tu
concluso?

SERPINA

Nie krzycz panie,
bo zacznie się wśściekać.

UBERTO

Niech się wściekać zacznie
Więcej niż Orlando Furioso,
bo mnie to w ogóle nie obchodzi.

SERPINA

Oh! Bóże!
(Vespone udaje wśściekłego)
Widzisz, że już drży.

UBERTO (do Serpiny)

Oh! jaki problem! Idź ty tam (Niech
zobaczymy co ten mi zrobi...) No, co on
mówi?

SERPINA

Że chce co najmniej cztery tysiące koron.

UBERTO

Cholera! Oh! to jest miłe!
On chce bagatelkę!
Ach! mój panie ...
(Vespone chce przyłożyć rękę do miecza)
Nie panie... Serpina...
Co za zła rzecz. Vespone,
Gdzie jesteś?

SERPINA

Ale, panie,
Pan szuka swoje zło.

UBERTO

Słuchaj. Czy ty już z nim wszystko
zakończyłaś?

SERPINA

Io ho concluso e non concluso.
Adesso ... (Finge di parlare con
Vespone)

UBERTO

(Statti a veder, che questo maledetto
Capitano farà precipitarmi.)

SERPINA

Egli ha detto ...

UBERTO

Che cosa ha detto? (Ei parla per
interprete.)

SERPINA

Che, o mi date la dote di quattromila
scudi, o non mi sposerà.

UBERTO

Ha detto?

SERPINA

Ha detto.

UBERTO

E s'egli non ti sposa a me ch'importa?

SERPINA

Ma che mi avrete a sposar voi.

UBERTO

Ha detto?

SERPINA

Ha detto, o che altrimenti
In pezzi vi farà.

SERPINA

Zakończyłam i nie zakończyłam.
Zaraz ... (Udaje, że rozmawia z Vespone)

UBERTO

(Zobacz, że ten przeklęty
Kapitan mnie zrujnuje.)

SERPINA

Powiedział ...

UBERTO

Co on powiedział? (Mówi przez tłumacza.)

SERPINA

Że, albo dasz mi posag czterech tysięcy
koron,
Albo nie ożeni się ze mną.

UBERTO

Tak powiedział?

SERPINA

Tak powiedział.

UBERTO

A jak on cię nie ożeni, co mnie to obchodzi?

SERPINA

Ale że pan musi mnie poślubić.

UBERTO

Tak powiedział?

SERPINA

Tak powiedział, bo inaczej
W kawałkach pana zrobi.

UBERTO

Oh! questo non l'ha detto!

SERPINA

E lo vedrà.

UBERTO

L'ha detto ... Sì, signora.

(Vespone fa cenno di minacciare

Uberto) Eh! non s'incomodi,

Che giacché per me vuol così il destino.

Or io la sposerò.

SERPINA

Mi dia la destra

In sua presenza.

UBERTO

Sì.

SERPINA

Viva il padrone.

UBERTO

Va ben così?

SERPINA

E viva ancor Vespone.

(Vespone si leva i mustacchi)

UBERTO

Ah! ribaldo! tu sei? E tal inganno ...

Lasciami ...

SERPINA

E non occorre

Più strepitar. Ti son già sposa, il sai.

UBERTO

Oh! tego nie powiedział!

SERPINA

I pan zobaczy sam.

UBERTO

Powiedział, powiedział... Tak, proszę pani.

(Vespone daje znak, że grozi Uberto)

Hej! nie denerwuj się panie,

Że skoro dla mnie tak chce los.

Teraz się z nią ożenię.

SERPINA

Daj mi prawą rękę

W jego obecności.

UBERTO

Tak.

SERPINA

Niech żyje pan domu.

UBERTO

Czy teraz jest w porządku?

SERPINA

I niech żyje Vespone.

(Vespone zdejmuje wąsy)

UBERTO

Ach! łajdaku! ty jesteś? I takie oszustwo...

Zostaw mnie ...

SERPINA

To nie jest konieczne się denerwować.

Jestem już twoją żoną, już wiesz.

2

O

UBERTO

È ver, fatta me l'hai: ti venne buona.

UBERTO

To prawda, udało ci się: dobrze ci poszło.

SERPINA

E di serva divenni io già padrona.

SERPINA

A ze służącej stałam się już pani domu.

Per te ho io nel core

Il martellin d'amore

Che mi percuote ognor.

Dla Ciebie mam w sercu

Młotek miłości

Uderza mnie to za każdym razem.

UBERTO

Mi sta per te nel core

Con un tamburo amore,

E batte forte ognor.

UBERTO

Stoi dla ciebie w moim sercu

Miłości bębna,

I za każdym razem mocno bije.

SERPINA

Deh! senti il tippiti.

SERPINA

Ach! posłuchaj ti pi ti.

UBERTO

Lo sento, è vero, sì.

Tu senti il tappatà.

UBERTO

Czuję to, to prawda, tak.

Słyszysz ta pa ta.

SERPINA

È vero, il sento già.

SERPINA

To prawda, już to czuję.

UBERTO

Ma questo ch'esser può?

UBERTO

Ale co to może być?

SERPINA

Io nol so.

SERPINA

Nie wiem.

UBERTO

Nol so io.

UBERTO

Nie wiem.

UBERTO E SERPINA

Caro. Gioia. Oh Dio!

Ben te lo puoi pensar.

UBERTO I SERPINA

Drogi. Radość. O Boże!

Pomyśl jak dobrze.

SERPINA

Io per me non so dirlo.

UBERTO

Per me non so capirlo.

SERPINA

Sarà, ma non è questo.

UBERTO

Sarà, né meno è questo

SERPINA

Ah! furbo, sì t'intendo.

UBERTO

Ah! ladra, ti comprendo,
Mi vuoi tu corbellar.

SERPINA

Contento tu sarai,
Avrai amor per me?

UBERTO

So che contento è il core
E amore avrò per te.

SERPINA

Di' pur la verità.

UBERTO

Quest'è la verità.

SERPINA

Oh Dio! mi par che no.

UBERTO

Non dubitar, oibò!

SERPINA

Sam nie mogę stwierdzić.

UBERTO

Jak dla mnie nie wiem jak to rozumieć.

SERPINA

Może, ale to nie to.

UBERTO

Będzie, ale też jest to

SERPINA

Ach! sprytny, tak, rozumiem ciebie.

UBERTO

Ach! złodziejko, rozumiem cię,
Chcesz mnie przytulić.

SERPINA

Cieszyć się będziesz
Czy będziesz miał dla mnie miłość?

UBERTO

Wiem, że serce jest szczęśliwe
I będę miał dla ciebie miłość.

SERPINA

Powieć prawdę.

UBERTO

Taka jest prawda.

SERPINA

O Boże! Myślę, że nie.

UBERTO

Nie wątp, ojejku!

SERPINA

Oh sposo grazioso!

UBERTO

Diletta mia sposetta! ...

SERPINA

Così mi fai goder.

UBERTO

Sol tu mi fai goder.

SERPINA

O słodziutki mężu!

UBERTO

Moja ukochana żonka! ...

SERPINA

Taką sprawiasz mi przyjemność.

UBERTO

Tylko ty sprawiasz mi przyjemność.